

Saxkjøbing Roklub
i 100 år
1905 - 4. juli - 2005

Udgiver:
Saxkjøbing Reklub

Redaktion:
Ulla Petersen

Skrivegruppe:
Dorit Minor og Harry Nielsen

Kilder:
Sakskøbing Lokalhistorisk Arkiv, årsskifter og arkiv
Avisartikler (Folketidende – Ny Dag)
Jytte og Herve Mortensen
Henning Jensen
Svend Rykær
Kjeld Christensen
Grethe Hansen
Klubbens arkiv og medlemsblade
Foto m.v. fra nuværende og tidligere medlemmer

Udgivet med økonomisk støtte fra:
Sakskøbing Kommune, børne- og kulturudvalget
Sparekassen Lollands Gavefond
Danske Bank, Lollandsfonden
bp-u A/S

Oplag:
500

Forlag og tryk:
Forlaget Uhrskov
søede@uhrsakov.com

ISBN 97-91333-40-7

Saxkjøbing Roklub i 100 år

1905 - 4. juli - 2005

**Udpluk af Saxkjøbing Roklubs
100 årige historie**

En hilsen fra byrådet

En hundredårig, som begynder helt forfra – det er ikke hverdagskost. Men det er tilfældet for Sækkjøbing Roklub efter den forærdelige brand i september sidste år, som ødelagde det smukke gamle klubhus fra 1922.

Det var et tab for Sækkjøbing havnefront og et slag for jer.

Heldigvis er det ikke sådan at slå garvede roere ud, og jeg er sikker på, at I nok skal få etableret et nyt, smukt og velfungerende hus på ruinerne af det gamle.

Der er nemlig en egen dej styrke over jer i de slanke både.

Et godt eksempel er den "klub i klubben", som I har i form af de garvede morgenroere – med en alderspræsident over de 80 år. Når der er én i overskud i flækken, bliver han sendt i svømmehallen i stedet, mens de andre kløver Jordens vande, for motion skal man have. At der så også er plads til en kogt sild og et godt slag kort eller billard efter anstrengelserne, er en anden side af historien. Man skal have lov til at hygge sig, og det gør man jo altid med lidt bedre samviltighed, når man har gjort sig fortjent til det først...

Men det er ikke bare hygge det hele; hårdt og fokuseret slid for at blive blandt de bedste har ved flere lejligheder båret frugt for klubbens medlemmer. Sækkjøbing Roklub har fostret både danske og nordiske mestre, og som borgmester er jeg glad for og stolt af, at byens og kommunens navn på den måde bliver kendt og respekteret ud over landets grænser.

Lige for tiden er aktivitetsniveauet ikke det største. Navnlig savner I flere unge medlemmer. Men med et nyt klubhus og nye både på vej tror og håber jeg på, at I after får "vendt skuden" og får gang i aktiviteterne ude på vores smukke fjord.

Så på hele byrådets vegne vil jeg ønske Sækkjøbing Roklub til lykke med de første 100 år og held og lykke med de næste.

Kaj Petersen, borgmester

Velkommen

Når man har været medlem af en klub langt det meste af ens liv - og når aktiviteterne i foreningen har præget ens dagligdag gennem mange år, så opstår der et ganske særligt forhold til klubben, forhold som ikke kan forklares ud fra en rationel målestok.

Sådan er forholdet har jeg til Saxkjøbing Roklub. Det handler selvfølgelig først og fremmest om de mennesker man er sammen med i klubben og dernæst om de aktiviteter man deltager i, men derudover er der også noget helt særligt mellem mig og Saxkjøbing Roklub.

For mig er Saxkjøbing Roklub noget andet og mere end "bare" et sted, hvor man dyrker sin sport eller udøver sin ledergerning. Det er noget nærmest udefinierbart, men det er der. Forholdet bygger selvfølgelig på den sum af oplevelser - spændende, gode, negative - ja af enhver art, som årene i klubben har givet.

Og der er mange oplevelser, som mange mennesker har fået gennem Saxkjøbing Roklub. Dette jubilæumsskrift bygger på

disse oplevelser. Det har været ambitionen, at samle såvel "solakinshistorier" som mindre strålende historier fra klubbens 100 år.

Mængden af data fra klubbens historie blev væsentligt reduceret da vores klubhus brændte i september 2004. Heldigvis var forberedelserne til jubilæumsskriftet startet og de gamle protokoller fra klubbens start var hjemme hos mig og ikke i klubhuset. Men mange andre kilder gik tabt ved luernes hærgen.

Heldigvis har mange både nuværende og tidligere medlemmer hjulpet ved at finde deres minder fra klubben frem og stille dem til rådighed.

Nogle er gået videre og har gennem artikler i skriflet fortalt om deres oplevelser. Uden deres hjælp var jubilæumsskriftet aldrig blevet den gengivelse af oplevelser, som har været formålet. Mange tak for hjælpen.

Der kunne have valgt meget andet at berette om i dette jubilæumsskrift. Der kunne være skrevet om de imponerende juleoptog, klubbladene, den store opbakning fra byens handlende, sommerskoler og meget andet.

Men det falder i enhver redaktørs lod at foretage valg og prioriteringerne – dette skrift er udtryk for mine.

bådene og bådehuset udførdes af bestyrelsen og tildeles hvert medlem.

Røere i det reglementerede tøj

Derefter blev det vedtaget, at bådene skulle være Sax.

Påkædningen hvid hue, hvid trøje med røde kanter og Sædgjøbing Hjertevåben (Saxen), blå knæbenklæder

Ved valg af bestyrelse blev følgende valgt:

- Dr. Fugl som repræsentant for de passive medlemmer
- Sagfører Larsen som repræsentant for kautionister
- Postexp. Hooge Knudsen
- Kommis Martinus Rasmussen
- Ltjtnant C.F. von Rosen

Følgende indmeldte sig som deltagere (aktive)

- Handelslerling Knud Hansen
- Postass. Svend Ebbe
- Kommis Lauritz Nielsen
- Smedesvend Brandt
- Malersvend Michael Hansen
- Kontorist Hartmann
- Kommis M. Rasmussen
- Postexp. Hooge Knudsen
- Blåkenslager Lund
- Engel
- Ltjtnant C.F. von Rosen

som passive medlemmer:

- Dr. Fugl og sagfører Larsen samt godfuldmægtig Loll

J.C. Fugl   M. Rasmussen

Jensen   F. Hooge Knudsen

C.F. von Rosen*

Hvem var egentlig manden bag klubbens 1. formand?

Lejtnant C. F. von Rosen

I dansk biografisk leksikon kan man læse:
Han blev født den 23. september 1860 og døbt Carl Frederik Hermann von Rosen.
Han var toldassistent først i Slagelse, Randers og siden i Sakskøbing, hvor han foruden roklubben er med til at oprette Sakskøbing bibliotek, boldklubben B. Frem (2.5.1906) og Sakskøbing Gymnastikforening (23.9.1907).

Kilden giver ham også følgende skudsmål:
"Sportemand, opblæst, despot. Når han har stiftet en forening med sig selv som formand, bliver han i reglen hældt ud efter et års forløb."

Det passer ikke helt, men fredeligt går det ikke til, heller ikke i roklubben.

Det vil fremgå af noget af den tekst fra den 1. protokol, som er bragt herunder. Von Rosen dør i 1932.

På generalforsamlingen i april 1908 ønskede von Rosen ikke genvalg på grund af den opførsel 2 af medlemmerne havde udvist for kaproningen ved Oreby.

"Da imidlertid Hr. blikkenslager H. Lund på det mest indtrængende på forsamlings vegne anmoder formanden om at blive og da Hr. H. Topp og Rasmus Rasmussen gav håndslag på, at det ikke skulle gentage sig, lod formanden sig bevæge til at blive. Derefter genvalgtes hele bestyrelsen".

Hvis man læser videre i protokollen finder man lidt mere om uoverensstemmelserne:

"Tirsdag den 29. juni 1909 afholdtes bestyrelsesmøde.

Fraværende Dr. Langhoff, der var på rejse.

Formanden meddelte at bestyrelsen var sammenkaldt på grund af, at H. Topp og Rasmus Rasmussen trods deres bestemt afgivne løfte ved generalforsamlingen efter havde gjort det.

Topp ville ikke give bestemt tilslagn om at deltage og R. Rasmussen ville ikke ro der som formanden skulle være styrmand.

Formanden beklagede, at han ikke på generalforsamlingen havde faaet holdt at disse 2 skulle ekskluderes eller han selv gik, thi dette var en svær pinlig situation, gav

men efter nu og tog en anden styrmand var disciplinen for stedse undergravet.

Jensen meddelede at de 2 medlemmer havde meldt sig ud. Formanden: det kan de ikke før sæsonen er udløbet. Postexp. Knudsen mente han kunne styre, da han var lettere end de to andre, der kunne være tale om, nemlig Hr. H. Lund og formanden, og da det var grunden til spektaklene.

Sagfører Larsen mente også vi kunne deltage. Formanden ville i alle tilfælde træde tilbage, da han ikke ville have ansvaret, hvad de andre herrer ikke kunne forstå.

Det vedtages at indkalde til ekstraordinær generalforsamling onsdag den 8. juli.

Formanden meddelte herefter at han overlod til de herrer at tage en afgangelse i sag'en, da han ikke ville og kunne have noget at gøre med dem mere.

Hvorefter han forlod mødet for at de andre herrer uhindret kunne tage bestemmelse.

Signeret - C.F. von Rosen

"Torsdag den 8. juli afholdes ekstraordinær generalforsamling på Hotel Du Nord. Formanden konstaterer at generalforsamlingen var lovligt indvarslet og i det hele i overensstemmelse med lovene.

Kæmner Borgen valgtes til dirigent, der derefter gav orden til formanden Løjtnant von Rosen.

Denne meddelte at generalforsamlingen var indkaldt fordi han ønskede at friges for sin stilling som bestyrelsesmedlem og dermed som formand.

Årsagen var, for ham den så ydmyggende sag fra kaproningen i Nykøbing den 4. juli. Efter at have klarlagt at styrmandens vægt ingen berydning har i en linrigerbåd, og meddelte at han havde villet forsøge at træne holdene op, og dermed styre ved kaproningen.

Årsagen var, at der i de 14 dage fra den 11. til 24. han var i udlandet intet var gjort af de herrer Hooge Knudsen og Håkon Lund i retning af træning.

Ja de havde ikke mødt en eneste gangude. Da det, efter hans mening var aldeles nødvendigt for klubbens eksistens, at vi deltog og forsøgte at bringe en sejr hjem. Var det at han tog fat, men fik den underretning at de to roere lærer H. Topp og arbejdsmann Rasmus Rasmussen ved første træningstur, ikke ville ro med ham.

Da klubben ikke havde penge i kassen aflyste han straks deltagelsen da han ikke fandt det rigtigt at forstrekke klubben med 50 kr. der utvivlsomt ville gå tabt.

Balladen fortsætter

"Bestyrelsesmøde på engen ved den nye bro den 7. juli, middag.
Da kaproningsholdet ikke ville acceptere Tornæs som styrmand, men gjorde strejke med hensyn til at deltage i kaproningen i København på søndag.

Bestyrelsen forhandlede med træner Levin på holdets vegne og tillader Rosen at deltage på følgende betingelser:

1. Bestyrelsen betaler fragten af båden.
2. Rosen afholder alle personlige udgifter hvis de taber, vinder de et eller evt. to løb betaler klubben rejse og ophold for 5 mand.
3. Valget af styrmand står mellem Levin og Tornæs overlades til de 4 aktive kaprovere.

Om Rosen gik ind herpå, fik bestyrelsen aldrig svar på".

Signeret: Langhoff"

"Bestyrelsesmøde afholdes den 13. juli på hotellet.
Fraværende Martin Larsen,

Det vedtages at indanke kaproningsholdets adfærd for en ekstraordinær generalforsamling som afholdes 18/8 kl. 8½ aften på Hotellet.

Bestyrelsen vil kun fungere hvis forsamlingen billiger dens krav om, at holdet giver bestyrelsen en undskyldning.

Signeret: Langhoff"

Reglement for benyttelse af klubbens materiel anno 1905

(Ikke så meget anderledes end i år 2005, så de har tænkt sig om)

Anno 1905 den 15. juni afholdtes bestyrelsesmøde; her fremlagde Lejtenant von Rosen et udkast til et reglement som blev således vedtaget.

1. Et rohold består af en styrmand og andet betjeningamandskab.
2. Enhver deltager i roning må ubetinget lystre rochef og styrmand.
3. Til ledelse af øvelserne ancager bestyrelsen det fornødne antal styrmænd, hvis kommando over det underlagte hold begynder, når deltagerne samles i bådhuset og ender når disse efter endt øvelse forlader sammen. Styrmandsret har kun sådanne medlemmer som af bestyrelsen besindes kvalificerede der til.
4. Rochefen bestemmer holdene samt de tider til hvilke de forskellige hold kunne benytte båden. Et hold kan kun benytte båden i den angivne tid med mindre særlig tilladelse indhentet hos rochefen eller dersom denne er fraværende hos et tilsledeværende bestyrelsesmedlem.
5. Det er forbudt uden bestyrelsens samtykke at lage andre i båden end de, der er optagne i klubben som aktive medlemmer.
6. Kaproningsholdene udvæges af bestyrelsen.

7. Styrmanden der bærer ansvaret for at båden med inventar behandles på omhyggeligste måde, bør påse at holdet renser og aftører båden efter albenytelsen samt at inventaret bringes på plads.
8. Skulle båden eller inventaret tage skade, har styrmændene derom straks at give melding til materialsforvalteren og indføre samme i journalen.
9. Under øvelserne skulle deltagerne være iført den angivne rodragi, bestående af hvid hue, hvid trøje med Saxkjøbing Hjertevåben (Saxen) i rødt, blå knæbenklæder samt sko med brede flade hæle eller uden hæle.
10. Efter endt tur indløber styrmanden i rojournalen bereitung om turen, bereitung og lidten. For overtrædelse af denne pligt erlægges 25 øre af vedkommende styrmand.
11. Medlemmer som undlader at give møde ved bådhuset til den for øvelsernes begyndelse fastsatte klokkeslet i dømmes en mulf. af 25 øre.
12. Forfald skal anmeldes til styrmanden mindst 1 time før den aftalte tid.
13. Udviser et medlem en sådan opførsel at han udelukkelse af klubben må anses for enskellig, bliver sagen at bringe for bestyrelsen, der foretager det videre fornødne med hensyn til vedkommendes afstraffelse.

Svær begyndelse

Det gamle ord, at al begyndelse er svær, kom også til at passe på roklubben. Sporsbegejstringen var endnu ikke så stor. Som det fremgår af ovenstående var medlemstallet kun på 11 aktive og 3 passive. Med materiellet var det så som så.

Man rådede kun over siger og skriver en båd, nemlig en gammel 6-åres intigger, som blev købt i Jylland. Den ville sikkert vække forundring hos nutidens kaproere. For dei var et alment monstrum. Bådehus havde man ikke, men toldforvalter von Rosen klarede vanskelighederne ved at lade båden opbevare på Toldbodens pakhus.

Allerede året efter var ledelsen klar over, at roklubbens opgave var mere end blot motionssæning på Fjorden, og der blev indkøbt en 2-åres og en 4-åres intigger fra Nexo. Samme år blev klubben indmeldt i Dansk Forening for Rosport.

Man besluttede, at den nye 4-åres båd skulle opkaldes efter baron Rosenørns lille datter "Benedikte", og holde en passende indvielse af båden ved Oreby.

Klubben og byen

Gennem årene har roklubben været en del af byen – været synlig. Mange af initiativerne har måske i første omgang haft til formål at skaffe penge til et bestemt formål, men festerne har også involveret mange og givet mange gode oplevelser for både borgere og roere.

"Anno 1906 den 9. maj afholdtes bestyrelsесmøde, hvor det vedtages at arrangere

en stor sportafest i Sænkjøbing søndag den 10. juni 1906.

Man vedtog at nedsætte et festudvalg bestående af roklubbens bestyrelse suppleret med distriktslægen, købmænd P. Hansen, Arildsen, Henriksen og M. Heiberg, blikkenslager Hakon Lund, Alexandersen, Søren Hansen, Chr. Madsen Langfeldt, bestyrer Rasmus Rasmussen Krungstrup, gårdsmand Claus Olsen, Reerse."

Senere i protokollen fremgår: "Idræstsstævnet den 10. juni 1906 forløb til alles tilfredshed. Tilstødningen af mennesker var stor ca. 3 til 4000 mennesker og interessen for alle de forskellige opvisninger var stor.

Vejret var udmærket og havnepladsen visue sig som en udmærket plads til forlystelser.

Kaproningen ved Oreby, hvor hr. amtsfuldmægtig Jensen, distriktslæge Langhoff og Dr. Fugl var dommere på s/s Guldborgland gav følgende resultater:

nr. 1

Maribo i båd Olympia (H. Jørgensen, Andr. Holck S. og E. Jensen)

nr. 2

Nykøbing i båd Admiralen (Holck, Schmidt, T. Hansen, E. Rasmussen, Simonsen)

nr. 3

Nakskov i båd uden navn (I. Wilheus, M. Hansen, I. Johansen og Allerup)

nr. 4

Sædkjøbing i båd Benedikte (Chr. Valentin, C. Topp, L. Simonsen, A. Jensen, von Rosen)

Handicap løb:

- Nykøbing 16,28 m.
- Nakskov 16,48 m
- Maribo 18,12 m,
- Sønderborg 21,44 m

Efter handicapreglerne blev:

- Nakskov nr. 1,
- Nykøbing nr. 2,
- Sædkjøbing nr. 3
- Maribo nr. 4.

Der blev uddelede medaljer tilsluet til lejligheden til det vindende hold.

Festens indtægt var 826 kr. 80 øre. Udgiften var 645 kr. 86 øre. Roklubben modtog som sin parti af overskuddet 153 kr. 94 øre.

I 1911 blev der afholdt maskerade på Hotel Sankt Jørgen i stedet for dilettantkommedie, som var blevet opgivet på grund af forskellige omstændigheder.

Den 14. juli 1912 afholdtes igen en stor idrætsfest i Sønderborg til indtægt for Sønderborg Roklub, der arrangerede festen der forløb glimrende i pragtfuldt sommervejr.

Med velvilje fra grevskabet Hardenberg stillede festpladsen i Hobmeakoven til disposition og blev afsætret således, at der kunne tages entré. Masser af openneaker fra hele stiftet meddele.

Af sportsopvisninger noteres følgende:

1. Hockey: Rødby besjærede Næstved med 3 mål, nr. 2 vandt 1 bæger (udset af Sædkjøbing Roklub).
2. Kapløb: over 4 km. Poulsen vandt 1 sølvmedalje i 9 m. 22 sek.
3. Bajeroning og dystløb i havnen: 3 kr. vandtes af Ejner Jensen og Reinholdt Rasmussen.
4. Kaproning: distanceroning 1500 meter på Sønderborg fjord. Præmie - et sølvbæger, skueket af Sædkjøbing byråd. Medaljer til det sejrende bådhold og sølvplade til båden - vandtes af Sønderborg roklub med 1 time 5 m. 49 sek. mod Nykøbing 1 time 8 m. 45 sek.

Billedet fra indvielsen af stadion - roklubben med fanebærer Jørgen Busser Hansen

Gymnastik på estrade i Holmeskoven. Kusk Søndergaard, Rødby og Charles Valentin, Sakskøbing vandt hver 1 sølvmedalje, Marius Nielsen, Rødby og Rudolf Hvid, Sakskøbing vandt hver en bronzemedalje.

5. Fodboldkamp: "Velo", Nakskov besejrede "Frem" Sakskøbing med 2 mål mod 1. "1905" (Nakskov) besejrede Maribo Boldklub med 4 mål mod 0. I slukkampen sejrede "1905", Nakskov over "Velo" Nakskov, med 4 mål mod 1 og vandt et bæger.
6. Lawn-Tennis: Juniorholdet fra Maribo sejrede over det fra Sakskøbing, med 2 sæt mod 0. Derimod sejrede dameholdet fra Sakskøbing over det fra Maribo med 2 sæt mod 0. I seniorholdet sejrede Maribo over Sakskøbing med 2 sæt mod 0. I enkeltpil sejrede proprietær La Cour, Cypressegaard over overretssagfører Kjær, Maribo med 2 sæt mod 1. Deltagerne i de sejrende hold vandt hver en sølvplade.

Der bydes på talrige forlystelser i Holmeskoven, hvor festpladsen var smykket med talrige teltte, flag, guirlander, illumination om aftenen.

Byens damer assisterede i stor anual gratis med salg af buketter, lodsedler til tombola o.a. Her landtes bl.a. en variete med optræden af fru Aya H. Willumsen, skuespiller Malberg og 2 lokale gårdsangere (de herrer Herredsfuldmægtig Fabriius de

Tengnagel og kontorist Nielaen, Hardenberg).

I et stort tombolatelt med masser af dels frivillige, dels indkøbte gaver (levende grise, høns o.a.). Større gaver fra byens damer m.m. vandtes på lodsedler. Desuden var der skydetelt, konditortelt, kiosk med vinsalg af 2 zigøjnerklædte unge damer, frugtelt, 2 store dansesestader (med 5 øres dans - mislykket).

Efter de forskellige sportspræstationers slutning drog et blomsteroptog af smykkevogne fra torvet til Holmeskoven.

I spidsen en smykket båd med pyntede og delvis forstyrrende børn. Kl. var ca. 4½ cm. Et stort, usædvanligt smukt fyrværkeri afbrændtes i skoven kl. 11 (lededes af hr. isenkraemer H. Meissner).

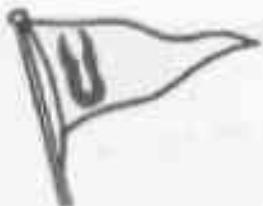
Signeret: J.C. Fugl, formand

Klubhusene

Det første badehus, som ganske vist kun var et skur, lå på den anden side af havnen (Rørbaek siden).

På generalforsamlingen den 11. marts 1907 oplyste van Rosen, at han fra tømrer Christiansen i Rørbaek havde fået en beregning over det nye badehus, dette ville komme til at koste 745 kr. hvori frugår 192 kr. som bygmeesteren afskriver som vederlag for det gamle badehus.

Indvielsen af huset skete ved roklubbens fødselsdag den 4. juli 1907. For at få finansieret byggeriet fik klubben lavet 1000 projektkort (som er vist tidligere i dette skrift), og bestyrelsen måtte også optage lån i Lollands Spare og Lånebank.

Sædjabing Roklubs stander med den røde fænriksskab på hvid bund

Derudover havde baron Rosenborg intet klubben 300 kr. som en obligation. I 1909 blev der foreslæbt at anbringe en stander på badehuset.

I november 1909 begynder forhandlingerne om ad åre at flytte roklubskuren på grund af det nye havneanlæg. Det oplystes at klubben ikke kunne opnåges til frøflytning før november d.å. På bestyrelsesmø-

forhandledes med tømrermester Christiansen fra Rørbaek om flytning af badehuset til den nye plads ved havnen, som roklubben har fået anviset af havneudvalget.

Der bliver sluttet kontrakt med samme om at udføre arbejdet for 250 kr., så badehuset er færdigt senest 23. april 1910.

Tirsdag den 12. april aften kl. 9 afholdtes ekstraordinær generalforsamling. Eneste punkt på dagsordenen: Badehusets flytning. Formanden refererede de endeløse forhandlinger med byråd og havneudvalg, og efter at Dr. Fugl var valgt til dirigent og generalforsamlingens lovlighed var konstateret, refererede kæmmer Borgen planen om at legge badehuset på byens birk på Præstieengen og de forhandlinger, der i denne anledning var ført med de interesserende parter.

Fra bestyrelsens side foreslå ingen indstilling, man ønskede at generalforsamlingen selv skulle afgøre valget, mellem den udtagte plads på havnen, øster birk og den af kæmmer Borgen foreslæbde. Efter at flere talere havde haft ordet, var der afstemning.

Billede fra reisegildet i juni 1922

Borgens forslag fik 3 ja og 15 nej."

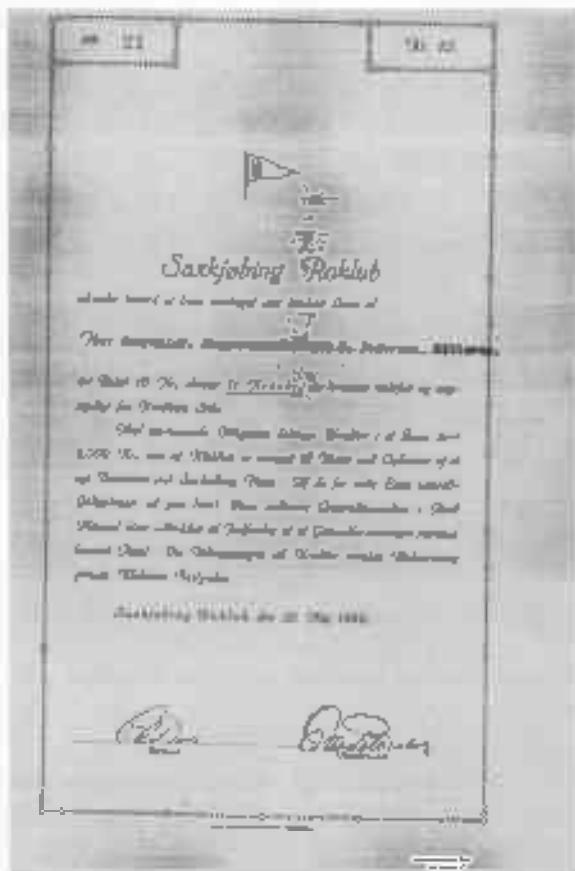
Det nu brændte charmerende bådhus blev opført i 1922 med rejsegilde den 20. juni.

Avisomtale fra klubbens 25 års jubilæum fortæller: Året er 1921 - Der var nu kommet mere fart i arbejdet og interessen for roklubben var vokset stærkt, ikke alene blandt byens, men også blandt omegnens beboere. Der var stærke ønsker om at skaffe roklubben et nyt og hårdt tilstrængt bådhus, men der skulle bruges mange penge.

Det blev derfor besluttet at arrangere et rundskue. Der blev nedsat et udvalg med klubbens mangeårige næstformand Otto Petersen som formand. Det var et vovslykke, da man ikke kunne foranstalte en sådan fest uden store udgifter, men der blev mægugt udslutning, og klubbens andel af overskuddet blev 5.000 kr.

Den økonometiske basis var nu i orden, og med redaktør Petersen som formand for byggeudvalget tog man nu fat på opførelsen af det nye smukke bådhus ved den nye havn, og den 17. september blev bådhuset indviet.

Grundlaget, de 5.000 kr., var selvfølgelig ikke tilstrækkeligt, men udgifterne ved opførelsen blev dog bragt noget ned ved, at medlemmerne udførte en del arbejde gratis.

10 kroners folkeaktie udstedt til Herr gårdejer, sognerådsformand P. Pedersen

Herudover blev der tegnet obligationer, så det samlede beløb kom op på 16.000 kr.

Interesserede hjalp med udmykningen, ligesom en stor del af inventaret blev anskaffet ved, at en del af byens borgere hver gav en stol eller et bord til festsalen på 1. sal. Denne sal var borsorpagtet i flere perioder, bl.a. til Hotel Du Nord.

Den 8. november 1921 andragede klubben Sakskøbing Kommune om en grund, som de formendig sillede til rådighed. Kommunen er fortsat ejer af grunden, som har været stillet vederlagsfrit til rådighed. Huset var opført i træ, som mange andre klubhuse blev det i de år.

Billede fra en klubafsten i klublokalelet på 1. sal

Der er sket mange ændringer primært indvendigt, men også det ydre har ændret sig. Fra starten var der en åben veranda mod fjorden. Denne er senere blevet lukket, så den nu ligger og afsænser festsalen. Der blev indrettet et rum til telte m.v. i den bagerste del af verandaen. Fra starten var omklædningsrummene på 1. sal.

Dele blev ændret i 70'erne, hvor der blev indrettet omklædningsrum og bad samt toiletter i tilknytning til bådhallen.

Huset har gennem tiden været påvirket af mange ting, men genlagte oversvømmelser af arealerne omkring klubhuset og oprensning af sejlrenden har givet sætninger.

Hvis man læser i de gamle protokoller er huset på et tidspunkt forsøgt rettet op. Forskellige formænd har korresponderet med kommunen om hjælp til vedligeholdelse af huset og omgivelserne. Vi har fået god hjælp til udvendig vedligeholdelse, så klubhuset fremstod flot og markant i havnebilledet.

Den 7. september 2004 nedbrændte klubhuset, bådene, inventar, pokaler og alt andet og dermed mange af de synlige beviser på klubbens 100-årige historie

Roklubbens klubhus inden branden

Sænkjøbing Roklub brændte 7. september 2004 om morgenen

v/ Svend Rymer, formand

Som vagthavende indsatsleder ved Sænkjøbing redningsberedskab fik jeg alarm kl. 05:57 fra Falcks vagoentral i Holbæk, der sagde Sænkjøbing Roklub brændte. Jeg ankom til brandstedet et par minutter senere, og så et vores gamle Roklub var overtændt. Det var umuligt at komme ind for at redde noget ud. Der blev indsats udvendig slukning fra Falck i Sænkjøbing, og med hjælp fra Falck i Maribo. I alt 22 mand og 5 køretøjer.

De sørgetige rester af det gamle klubhus

Ved nærmere undersøgelse, var der et vindue i damernes omklædningsrum, der var smadret og åbnet. Hoveddøren stod også åben (kan åbnes inde fra). Det var ret tydeligt, at det var personer, der var kommet ind af vinduet og ud af døren. I løbet af eftermiddagen kom kriminalpoliti-

et fra Nykøbing F. og brandteknikere fra DBI - København. De gik i gang med at undersøge, hvad brandårsagen var. Efter en uge fik vi årsagen at vide, branden var påsat med brandbar væske.

Vi fik lov til at bruge det gamle DFO bus, Havnsgade 21, som klubhus indtil at vi fær bygget et nyt hus selv. Vinteren gik, samt det meste af foråret, med samtalser med Sænkjøbing Kommune.

De ville have, at vi byggede roklubben sammen med et mulighus, som kommunen ville betale. Kommunen sprang pludselig fra, de ville bygge en skole i stedet for, derfor var der ikke råd til også at bygge mulighus. Nu står vi her d. 1. juni 2005 med vores brandsikringssum ca. 3,8 million kr. inkl. moms og skal bygge et nyt klubhus.

Bådene

Robåde gennem 100 år har naturligvis ændret sig, og sådan har det også været hos os. Bådene er forudsætningen for, at vi kan udøve vores sport, og desværre en stor investering.

Mange af klubbens både på pladsen foran klubhuset

Derfor kræver det et stort arbejde at skaffe sponsorer, eller kreative måder at tjene penge på, for at få mulighed for at købe helt nye både. Heldigvis har klubberne imellem kunnet handle, så vi fik både der passede til de kaproere, som klubben lige netop havde. Et system med at Dansk Forening for Rosport har 2-års inriggere liggende i forskellige klubber landet over

til udlejning, har givet Sankjøbing Roklub 2 både til ejendom.

Den første båd var som skrevet en 6-åres inriger. Den 5. maj 1914 vedlager bestyrelsen at ophugge 6-åres båden, da den ikke kunne bruges, og der skulle skaffes plads til en ny 2-års båd. Den blev leveret 1½ måned senere, og bestyrelsen besluttede at forlange 100 kr. i erstatning. Det engelske vært tilbød dog kun en godtgørelse på 36 kr., som man vedtog at tage imod. Senere fulgte flere og mere kendte bådtyper.

I november 1909 forhandles om anskaffelsen af en ny 4 års båd. En sådan var nødvendig for roningens triveel, men man fandt ikke udveje til at rejse penge dertil. Formanden: skulle forhøre hos Bjerg om pris etc. Det oplyses senere at en båd fra Bjerg af Øresundstypen koster 650 kr. Som en mulighed for at skaffe klubben penge (til båden) vedtages det at opfordre A.C. Meyer med datter Kate til at give en aftenunderholdning (Dollarprinsessen) til indtægt for et evt. bådfond.

Der bestemmes en selskabelig sammenkomst i klubben den 13. november, med underholdning af klubbens dilettanter og evt. andre musikudøvende herrer. Dilettantkomedien gav et overskud på 277,66 kr.

En anden mulighed for at betale båden var ved indsamlings, hvor medlemmerne blev udstyret med nogle indsamlingslistier.

Medlemmerne, "den fine sport"

Når man læser den gamle / første medlemsliste er det tydeligt, at roning var "den fine sport".

Medlemmerne var typisk håndværkemestre, købmænd m.v. Skomager Charles Valentin beretter dog således til avisens den 3. juli 1965 følgende om de første år i roklubbens historie: "Stor standsforskell for 60 år siden, men sporten slettede alle fordomme.

I forbindelse med roklubbens 60 års stiftelsesfest, har en af byens eldste sportsmænd skrevet en hyldest til sporten: Før sporten kom til byen, var der ingen adspredelse for ungdommen, og serie var ukendt.

Standaforskellen var stor. En svend kunne ikke være i samme forening som en læredreng, og hvis en lærling røg i en svends nærværelse, kunne han være sikker på en hussing.

Sporten slettede alle de gamle fordomme, og i vinierens løb holdt sportsforeningerne hvert et sportsbal.

Det var noget nyt, og for at være sikker på, at der kom damer – og hvilke – sendte man indbydeleter ud til de unge piger i byen og omegnen.

Til det første bal var der forfattet en sang der begyndte således:

*Oh, sport, du unges glæde
Hvor gør du livet skønt
Vor tid i højhedssæde
Har sat sig klædt i grønt*

Valentin fortæller videre: Rodragten var hvid sweater med kvartlange ærmer, på bryset en opadvendt uldsak, blå jersey knebenklæder og en hvid lættredshue. Rodragten blev altid anvendt.

Til bådens udsyn herte foruden årer, vimpel og aplidflag to bådhager. Da der ingen bådebørs fandtes, måtte vi lægge til ved bolværket, og det var et ejendommelig syn, når der efter 10-15 raske áretag blev kommanderer: Årerne ind, pligten frem.

Åreblad med udsigt til Skovnakkens

Så løb "pligten" ud i foreenden og stod der med sin bådhage for at tage mod sted."

Kvinderne får også lov til at blive medlemmer

"På generalforsamlingen den 11. marts 1907 drøftedes et forslag om at opnå dame i klubben stærkt, dog var der naturligvis ingen der havde noget imod at opnå damer, spørgsmålet var kun, hvorvidt damerne selv i begyndelsen kunne få lov til at optræde i 2 års båd eller i 4- eller 6 års båd i forbindelse med mandlige roere. Det vedtages i så henseende at danne blandede hold."

Generalforsamlingen var i øvrigt velbesøgt idet 26 af 37 medlemmer var til stede.

Et damehold med bl.a. Dora, Eva og Grethe hilser med rejste årer

Klubben forsøgte sig også selv som arrangør af kaproning ved Oreby

Bestyrelsen vedtog at holde kaproning ved Oreby for de jyllandske klubber den 19. august 1914. Der blev udskrevet 7 løb, de fleste over 2000 m. Det var et større arrangement med mange fine præmier og en hel del organisatorisk arbejde.

Således fremgår det af protokollen: "Man vedtog at opfordre følgende til at indtræde i regattaakomiteen nemlig: Boghandler Rye Clausen Maribo som banedommer, blikkenslager P.H. Lund som tiddommer, Staridommere; købmand Carl Krag og Oscar Rasmussen.

Som dommere på dameholdet: borgmester Gandil, boghandler Sørensen, Maribo,

bankfuldmægling Schebye Nakskov, læge Fugl, toldforvalter Thaulaw, inspektør R. Nielsen, købmand Aug. Green og bestyrer Pedersen, Sukkerfabrikken.

Som leder i badehuset: Carl Nielsen, for materiellet og kommis Bødtker for mandskab.

Dereller vedtoges det, at henvende sig til bager Møller om han gratis vil scjle de startende roere til Oreby.

Postekspedient Knudsen påtog sig at forhandle med dampskibet Preus fører om sejladsen under kaproningen. Derhos vedtages det at invitere baron Rosenørn Lehns og grv Haugewitz som gæster på dommerskibet."

Billedet viser ikke en kaproningssituation, men en kanindåb ved Oreby

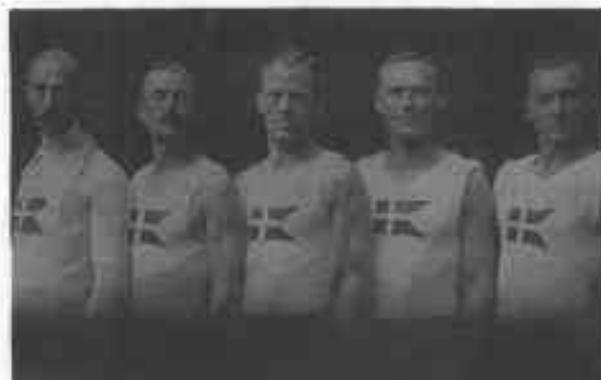

Doseholdet var "på banen" fra 1918

"Doseholdet" er nok det hold, som har gjort Sækjebing Roklub mest kendt. Der var to brødre Dose på holdet: Christian og Valdemar Dose. Holdet bestod i øvrigt af: Martin Larsen og Axel Rasmussen med K. Simonsen som styrmand. Der har dog gennem årene været lidt udskiftning på holdet.

Holdet vandt i 1918 Øresundsløbet, og blev udtaget til at repræsentere Danmark ved de Nordiske mesterskaber, som blev afholdt i Kristiania (Oslo) sammen med Kristiania Roklubs jubilæum. Roerne vandt både nordisk mesterskab og Kristiania Roklubs jubilæumspokal.

1919 blev også et sejrens år for det nu landskendte Dosehold, som vandt Fåborg Fjords pokal, danmarksmesterskab og nordisk mesterskab foruden et par løb ved den lokale kaproning i Maribo.

Doseholdet: Simonsen, Chr. Dose, Valdemar Dose, Martin Larsen og Axel Rasmussen

Sejrsrækken fortsatte året efter og klubben fik råd til at anskaffe en ny moderne kaproningsbåd. Den både, som klubben hidtil havde ejet, var købt som brugte.

Det var derfor nogen gange vanskeligt at hamle op med Nordens bedste hold, der var bedre udruster med kaproningsmateriale. Det var derfor et stort fremskridt, da "Nicolaj" blev anskaffet fra en af de fineste bådebyggere i England.

Holdet hentede, som det kan ses, gennem flere år flere og præmier hjem til byen, men det var stadig kun inriggerroning.

I 1922 blev der anskaffet en brugt outrigger, og holdet der nu var godt gennemtrænet og sammenroet betænkte sig ikke, men stillede allerede samme år op til DM i outrigger.

Holdet var kun 1/8 sekund fra 1. pladsen. Samme dag vandt Doseholderne provinsløbet i outrigger. Præmien var her en ny outrigger. Da holdet vandt dette løb tre år i træk, kunne de tage den udsatte outrigger hjem som ejendom.

En præstation, der sikkert var en overraskelse for de fleste ro sportsmænd i landet, ikke mindst for grosserer Rudolf Schmidt, der havde utsat båden som præmie.

Han havde nok forventet, at der ville gå nogle år inden den blev vundet til ejendom.

Det var således gennem årene lykkedes for roerne at kaste glans over byen, og gøre dens navn kendt blandt alle rosportsinntresserede i hele Norden. Således vandt de nordisk mesterskab i inrigger 3 gange og også i outrigger i 1923.

Det medførte også en levende interesse blandt byens borgere og blandt ungdommen, der med glæde deltog i roningen med det mål også at kunne gøre sig gældende på kaproningsbanerne.

Fra avisomtalen fra 25 års jubilæet står der: "Klubben har gennem årene erhvervet sig en del solvtøj, der opbevares i et skab på rådhuset.

Der er efterhånden blevet samlet 100

sølvplader og stærtet op mod et halvt hundrede større eller mindre sølvpokaler. Det er således en smuk tid klubben kan se tilbage på, og de der har interesseret sig for Sælkjøbing Roklub gennem tiderne, ønsker som jubilæumsgave, at ungdommen må interessere sig for denne smukke, sunde og udviklende sport, og følge den bane, som nu er afsukket gennem de forløbne 25 år.

Jubilæumsdagen fejres ved en lille festlighed i bådhuset på selve dagen, den 4. juli, og der er vel næppe tvivl om, at der vil blive roerstemning."

De stolte vindere: Charles Vallentin, Axel Jensen, Chr. Dose, Rudolf Petersen og Martin Larsen

Arnold Schwartz og roklubben

Af Preben Poulsen (Kilde: Årnakrøft 2003)

Den 11. marts 1901 blev Georg Valdemar Schwartz og Thorstine Mortensen på Anstaltvej de stolte forældre til et velskabt drengebarn – lidet anende, at han, der i dåben døbtes Arnold, en øres år senere gjorde sit eget og vor bys navn kendt over det ganze Europa.

Det var noget af et tilfælde, at Arnold (Nolle) blev roer. Som så mange andre unge mændsker holdt han af at stå nede ved roernes hus og kigge på de berømte folk (Doseholdet, der var blevet danmarksmestre og nordiske mestre), når de havde været på træningtur.

En aften så han dem trække stok, lægge arm og trække krog for at måle arm- og fingerkræfter. Skønt lidt genert, men samtidig stolt fik han lov til at måle sig med de dygtige folk, og han vandt over den alle.

"Dig må vi have med, du kan trække noget" sagde Dose, og så var Nolle roer. Og nu gik det alvorligt, en fra Doseholdet blev syg, og Nolle trakke til som reserve og vandt her sin første nordiske mesterskab.

Men det er jo i singlesculler, de fleste husker ham, husker hans første drengag, der fik hans båd til at løfte sig frem over vandet foran sine konkurrenter, og denne færing gav han sjeldent fra sig.

Nolle med sin singlesculler

Eti par citater fra de festlige referater: Ved et nordisk mesterskabsstevne på Oslofjorden var han kommet langt foran sine konkurrenter, Øag og mållinie var ikke at se. "Jeg må være kommet over", henviste Nolle og holdt op med at ro, men kun et øjeblik.

Inde fra dommerflåden brælede en stemme "Så ro dog mand". Nolle vidste ikke hvem det var, men det var vel en, der ville skaffe mig den bedst mulige tid, tænkte han.

Han blev dog senere noget benovet, da han erfarede, at det var den norske kong Håkon, der råbte.

En enkelt gang havde han tilladt sig at tæbe et løb. Det skete trods alt også for ham. "Du må gøre lidt mere ved træningen" blev det sagt. "Det kan ikke nytte" sagde Nolle, "det kan båden ikke holde til".

Så blev Nolle gal i hovedet, ingen skulle sige, at han ikke passede sin træning, hvorefter han sprang ned i båden og trak igennem med sit velkendte rejehop på af vandet, så han straks kom i rytmen med dobbelttag for at få den af sted.

Båden fløj gennem vandet, det begyndte at sprøjte, og med et sad han i vand til hoften. "Jøsses dog" tænkte Nolle, mens båden sank under ham. "Nu kan de vel se, at den ikke kan holde til det".

Om det var ved den lejlighed, at hans singlesculler gik i stykker, ved jeg ikke, men i løbet - på den nu brændte festsal - hængte en MINI-sculler, som var sat sammen af spids og stævn fra Nolles båd. Den fungerede som lampe.

Desværre havde klubben ingen penge til indkøb af en ny og bedre sculler, så Nolle måtte fremover repræsentere Maribo Roklub.

Det var ofte dårlige både, man fik at ro i på Nolles tid, når man var udenlands. Måske var den for lille, for tung eller havde dårlige årer. Man kendte ikke til at frigle egne både med, hverken til europamesterskaber eller olympiader.

Nolles karriere sluttede brat i 1931 ved et løb i Bergen. Idrætslægen forbød ham at starte, men han ville ro, og kom også til det, men det gik slet ikke - hans hjerte protesterede.

Nolle indsats som roer er ikke glemt. Både i Maribo og Søskøbing roklubber hænger der stadig plakater (Søskøbing Roklubs hus brændte desværre den 7. september 2004), der fortæller om en af de største sportsmænd, der er fostret i vor by.

Se bare hans rekordliste:

- 5 nordiske mesterskaber (4 i singlesculler og 1 i firer med styrmand).
- 5 danske mesterskaber.
- Nr. 3 i europamesterskaberne i 1930 i Liege.
- Deltager i Olympiadens 1928 i Amsterdam.
- Indehaver af Dansk Forening for Røsports udmærkelsesstegn i guld.
- Vinder af et stort antal internationale regattaer.

Arnold Schwartz - en dygtig sportsmand og et stort menneske - døde i december 1975."

Kjeld Christensen, en anden stærk singlesculleroer fra 50'erne

Kjeld Christensen blev født i 1929 og tilhørte ifølge sin scrapbog første gang til kaptning for Sækkøbing Roklub i 1948. Han blev nr. 4 i 4-åres inrigger for begyndere på Maribo Sø.

Inrigeren blev senere udsat for med en singlesculler og fjerdepladsen med mange 1. pladser.

Kjeld Christensen med medaljer og pokaler

På baggrund af en række flotte resultater og 1. pladsen ved uddelagelsesløbet på Sørsø indstillede Dansk Forening for Rosport Kjeld Christensen, som deltager ved Olympiadens i Helsingfors i 1952. Kjelds

tid lå under idealtiden, så det faldt i Danmarks Olympiske Komités lod at afgøre, om Sakakøbingroeren skulle repræsentere Danmark.

Daværende for Kjeld og Sækkøbing Roklub forbigik den Olympiske Komité den klare indstilling fra roforbundet. Begründelsen var, at Kjelds tid lå over DFIR's udregnede idealtid.

Mange har sagt, at Kjeld havde svag modstand fra uddelagelsesløbets øvrige deltagere, og at tiider er svære at sammenligne, da vejr- og vindforholdene sjældent er ens.

Det blev der ikke taget hensyn til ved den lejlighed.

Da turen til olympiaden glippled, tilbød Kjeld tilbudt en tur til den store internationale Bedford - Regatta i England. Det blev en usforglemmelig tur, ikke mindst fordi han vandt med sin båd 50 meter fra mål.

Kjeld tog dog ikke imod tilbud om at blive samlet op af en hjælpebåd, men svamme sin båd over mæltregnen til en flot 2. plads. "Det var ærgerligt, siger Kjeld til avisen, for efter hvad englænderne sagde, ventede alle, at jeg ville have vundet finalen."

Samme år - 1952 - vandt han danmarkamesterskabet på Brabrand Sø med næsten 6 sekunder ned til Maribo Roklubs Ellermann Olsen.

Sækkøbing bed Kjeld Christensen velkommen med flagtå og bisald

Saksjøbing bød Kjeld Christensen velkommen med Flagallé og Bifald

Fest for den nye Danmarksmester i Sculler

Sådan led overskriften i en af fra aviserne efter Kjelds danmarksmesterskab

Der var hejst flagallé i gaderne og om eftermiddagen kørte en højtalerbil gennem byen og kundgjorde begivenheden. Ved krydset Søndergade - Sexes Allé samledes en mængde mennesker for at byde velkommen, mange havde buketter med. Præcis kl. 20.00 kørte Kjeld ind i byen fra Nystedvej hvor han fik de første buketter. Den første fra hans lille datter. Buketterne blev anbragt i hans sculler, der var anbragt på en jeep, pyntet med blomster og eskorteret af 8 kvindelige og mandlige roere.

Turen gik gennem byen til bådhuset, hvor viceborgmester Pjenggaard ønskede roer og klub til lykke med danmarksmesterskaber. I bådhuset var der kaffebord og flere taler og gaver bl.a. en blå træningsdragt fra købmand Lyhne og et smukt bronzesæger.

I 1953 genvandt Kjeld danmarksmesterskabet i singlesculler.

Selv om han ikke umiddelbart gav udtryk for sin skuffelse over at være vraket til de olympiske lege, så følte han sig sviget af Saksjøbing Roklub og Dansk Forening for

Rosport. Derfor valgte han senere at trene og stille op for Nysted Roklub.

I forbindelse med dette jubileumsskrift besøgte jeg Kjeld i Nysted, han kan stadig huske skuffelsen og taler nu åben om det. "Hvordan trod du det var, at have fået taget mål til den rød - hvide landsholdstræning efter sejren i Sora, for få dage efter, at få besked om, at du ikke kommer med til Helsingfors alligevel?"

En kæmpestor skuffelse for en ung roer."

Kaproning

"Dømeholdet", Schwartz, dameholdene, "nyere tid":

Roning er mange ting: den daglige motionstur, langturene med overnatning og så kaproningen. Saxkjøbing Roklub har i flere omgang gjort sig gældende på kapronningsbanerne.

Allerede 10. juni 1906 deltog klubben i den første kaproning med et hold bestående af skomager Charles Valentin, tømrer K. Topp, L. Simonsen og blikkenalager Aksel Jensen med von Rosen som styrmand.

I 1910 vandt klubben sin første store sejr. Ved den store kaproning i København var klubben repræsenteret med et hold bestående af K. Topp, Henrik Topp, J. Werner, A. Borella og S. Levring som styrmand.

Holdet vandt Kalvebodløbet. Holdet vandt de efterfølgende år flere sejre, og blev i 1914 udtaget til at repræsentere Danmark ved "Baltisk Spelen" i Malmö, hvor de blev nr. 2.

Baadene er ved at blive læsset til Begsværdturnen

Aret er 1912

Det var første gang at klubben var repræsenteret i udlandet, men det skulle ikke blive sidste gang, at Saxkjøbing Roklub visste de danske farver ved et udenlandske rosporustævne.

Også damerne kunne

Klubben har haft to damehold, som har markeret sig, heraf blev det ene danske mestre i 4-åres inrigger.

"Strålende sejr for Sakskebings Damer ved Bageværd-regattaen" kan vi læse i avisudklippet i Erik Rasmussens scrapbog. Sakskebing Roklubs damehold vandt i går en stor sejr på Bageværd Sø og hjemførte den af Fonnesbech udsatte pokal.

Ganske vist skal den vindes 4 gange, men vores ropiger har det bedste håb om at få den til ejendom med tiden. I sørregattaen tog de sjællandsmesterskabet, og de har nu det bedste håb om at vinde danmarksmesterskabet i Odense den 6. august.

Det vindende hold

Sakskebing lå i starten i går bagefter, og de første 100 m gik Hellerup Dameroklub meget hårdt på, men da de 200 m var roet, lå Sakskebing damerne klart i spidsen. Ved 500 m var forspringet allerede stort, og de tog nu det rolige tempo på og gik over mål 15 sekunder før Lyngby Roklub og 17 sekunder før Hellerup.

Efter løbet overrakte frk. Lis Heyer fra det hold, der ved Bageværdregattaen sidste år slog Sakskebing damerne, dem en buket bestående af 5 røde og 5 hvide nelliker. Løbet startede kl. 15.20 og allerede kl. 22 var de i Sakskebing og havde anbragt båden i bådehuset.

I august 1958 lykkedes det endelig holdet bl.a. med Eva Johannsen at vinde DM.

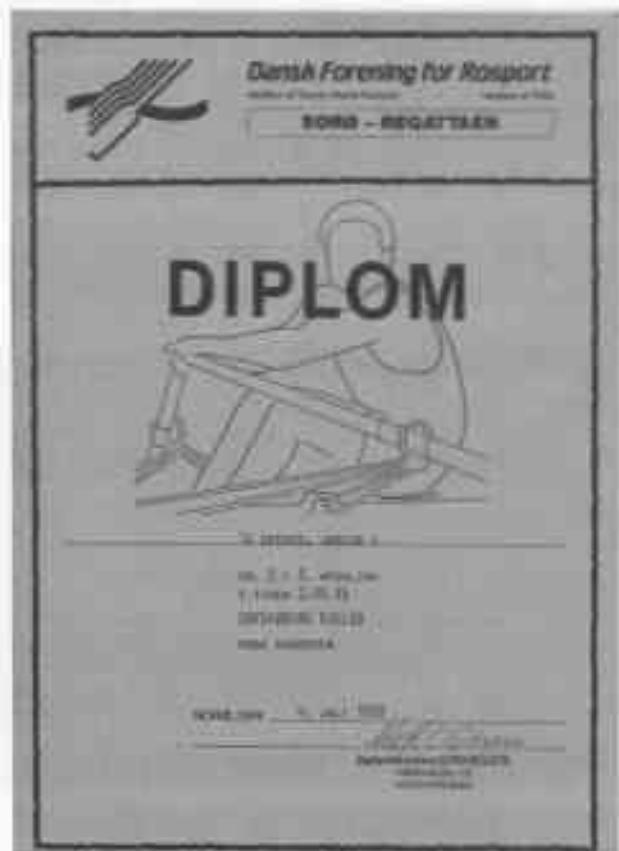

Holdet ses her med borgmester og vænner

Ungdomskaproning i "nyere tid"

I perioden 1980 – 1995 var der en stor ungdomsafdeling som også gjorde sig gældende på kaproningsbanerne.

Med placering af et TEAM Danmark træningscenter i Maribo gav det mulighed for at lave hold på tværs af klubberne og det gjorde, at vi fik roere på ungdomslandsholder.

Her skal blot nævnes nogle: Marlène og Henrik Jensen (NM), Martin Nielsen (bl.a. NM), Mads Andersen (juniorDM).

Mads startede sin karriere i Søskøbing Roklub, skiftede til Maribo Roklub for senere igen at flytte til København.

Han repræsenterer nu Danmark ved diverse internationale regattaer. Han har deltaget ved Olympiadens i Athen (2004) i 2'er uden styrmand, og er p.t. med på Danmarks store håb – "guld-fireren".

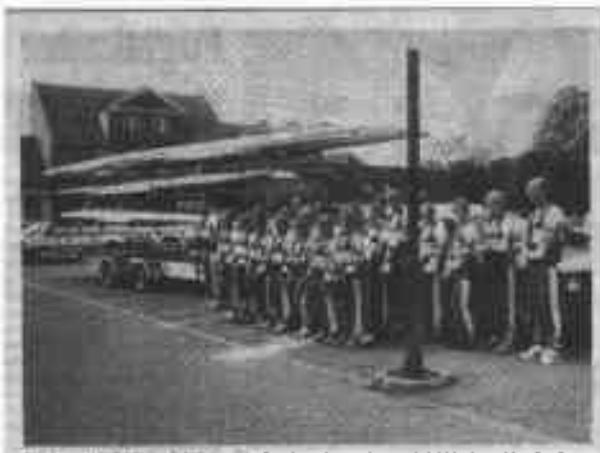
I årene omkring 1990 var der rigtig gang i ungdomskaproningen. Roklubben stillede op til rigtig mange kaproninger og blev mange gange den mest vindende klub.

Eksempelvis hjembragte klubben 24 førstepladser, 16 andenpladser og 11 tredjepladser i Hallandsregattaen i Åkula i Sverige.

Ugen før var det blevet til 21 førstepladser i en anden svensk regatta i Hjelmsjö. Førstepladserne blev vundet af: Michael Hovmand, Henrik Jensen, Jacob Kruse, Ulrik Romme, Carsten Løje, Denis Raamussen, Marlène Jensen, Tina Hovmand, Kristian Refnov, Kristine Romme, Bo Hemmingen og Poul Erik Raamussen.

Da det var nødvendigt at transportere de mange kaproningsbåde, havde klubben fået bådtrailer i en af naboklubberne, eller lejet pladser på andre bådtransporter.

I 1990 lykkedes det at få sponsorer en bådtrailer. Ca. 12 Søskøbing – firmaer havde støttet projekter som en påskonøgle til klubbens arbejde, og i anledning af klubbens 85 års fødselsdag.

Kaproningsholdet ved bådtræleren

Den første tur gik til Lübeck. Det lykkedes at hjembringe en masse årgangsmesterskaber (danske mesterskaber for ungdomaroere) i Holstebro.

Overskriften i en af aviserne lod: "Overlødighedshorn af medaljer til landets mest talentfulde ro-ungdom".

Det lyder videre i teksten – en meget stor dag i Saxkjæbing Roklubs historie, - roerne lavede en næststående propaganda for klubben og for byen. Træner var Søren Johannsen, som fik hjælp af Peder Hansen fra Nysted.

Det var jo godt at være to trænere til et så stort hold.

Klubben havde mange pokaler og diplomer, til minde om de flotte resultater på kaproningsbanerne gennem tiden.

Vi havde også fået doneret Eva Raamusens og Kjeld Christensens medaljer, som hængte og pyntede på væggene i klublokalet, de gik desværre til ved branden i 2004.

Sammenhold

Roklubben var for mange unge mennesker hvad en friuds- eller ungdomsklub er "nu til dags". Men mødtes gjerne flere eftermiddage og aftenere om ugen. Efter træningen eller roturen blev der spillet bold, bådet i fjorden eller hygget i klubhuset med kortspil og sang.

Mange har mødt hinanden i roklubben, og det er blevet til ægteskaber eller venskaber. I forbindelse med dette jubiléums-skrift er gamle billedarkiver, album mv. blevet gennemset, og det bekræfter bare, at rigtig mange Sakskøbingensere på et tidspunkt har været medlem af roklubben i en kortere eller længere periode.

Langture

Roning er mange ting, men en af de ting, som gør roning spændende er, at du kan komme meget rundt i det danske eller udenlandske "vandland". Det er eksempelvis en helt speciel oplevelse at ro under Farøbroen, se Møns Klint i solopgang/nedgang, Bornholm fra søsiden osv.

Du er meget lille, men samtidig i fuld kontakt og en del af naturen. Ture til udlandet er det også blevet til enten hvor klubben selv har arrangeret eksempelvis tur på Slien med udgangspunkt i Slesvig eller på en af DFIR's ture til Sognefjorden i Norge

Mange Sakskøbing-roere har "ofret" en uge eller mere af deres ferie til en langtur. DFIR laver hvert år spændende langture – primært – til udlandet, som udbydes til alle danske roere.

På den måde skabes der sammenhold og venskaber på værs af klubskel. Af klubbens gæstebøger kunne man læse mange gange tak for god modtagelse og husly i det gamle klubhus.

I en lang Årrække havde Sakskøbing Roklub den glæde at huse en af DFIR's udstationerede langtursbåde. Det betød, at vi

dannede udgangspunkt for en række langture.

Mange klubber ønskede at låne flere både, og det var der stor åbenhed for, hvis vi ikke selv skulle bruge dem. På den måde

havde mange klubber traditioner med ture i Smålands havet. Det har også givet os mulighed for at gøre gengæld og besøge eksempelvis Københavns Roklub, Hellerup Roklubberne og andre.

Kredsen

Klubben er medlem af Dansk Forening for Rosport. Forbundet er opdelt i 6 kredse, og vi er medlem af Lolland-Falster kredsen. I det regi har klubben fået mange gode oplevelser, mulighed for uddannelse, ture og samarbejde på tværs af klubberne på Lolland, Falster og Møn. Mange af klubbens bestyrelsесmedlemmer har også lagt et stort arbejde i kredsen, således var Eva Johannsen kredsformand i en lang

årrække i 80'erne. Henning Jensen er p.t. kredskasserer og Ulla Petersen har været bestyrelsens sekretær i mange år. Kredsen er også ansvarlig for en årlig kaproning på Maribo Sø. 3 gange har der indenfor de sidste 10 været afholdt danmarksmesterskaber. Her har klubbens medlemmer sammen med mange andre roere og ledere fra Lolland - Falster ydet et stort stykke arbejde.

Reale og Alstrup

Kredsen arrangerer hvert år "träflestævner". Indtil kredsen købte grunden ved Alstrup Strand blev stævnerne holdt i Resle Skov på Nordvest Falster.

De glade SR-roere viser Resle-standeren frem

Ved sjævnerne, hvor roklubben var flittig gæst, blev der dyster i forskellige discipliner så som sækkervigøddeløb, fælbold, tovtækning og skydning.

Vi har nogle gange været heldige og dygtige til jå Resle-standeren med hjem, som udtryk for, at være den klub, som havde fået flest point.

Vi har også fået både mandlige og kvindelige Alsirup-mestre. Kredsen har stadig huset og grunden i Alstrup, men den bliver desværre ikke brugt optimalt. Vi erellers mange roere, som har riglig gode minder om sjove dyster, sang til langt ud på natten ved lejrhålet og sammenhold på tværs af klubber.

Tovtækning ved Resle 1941

Der skrælles kartofler. Resle 41

Barberen underholder. Resle 41

Festerne i og ved badehuset

Roklubben, badehuset og området omkring har været rammen om mange gode fester. Selvfølgelig alle de interne roerfester: kanindåb, jubilæer, standerhejnings- og standerstrygningsfest osv. Men der har også været tradition for, at hele byen kunne komme til fest i badehuset eksempelvis til pinsebal eller Sankt Hans fest. Jeg har selv, som ung pige været til pinsbal.

Det var nærmest et must, når man nu var roer, men der var rigtig mange andre. Hvernår traditionen omkring pinse holdt op ved jeg ikke, men Sankt Hans festerne fortsætter vi stadig. Det er blot placeringen af bålet, der har ændret sig. Bålet har været placeret hvor Hjernvarmeværket ligger.

Der blev samlet brænde i de omkringliggende skove og kørt til bålpladsen med traktorer. Det var et rigtig knoklearbejde, men det gav sammenhold.

Det år Hjernvarmeværket blev bygget, forsøgte vi os uden succes med bål på vandet. Det blev en klam fuser. I nogle år der efter kaldte vi et bål på Karl Hansens grund, på den anden side af fjorden, for vores bål. Senere igen er bålet kommet tilbage til Sakskøbingssiden og blevet placeret på pladsen ved DFO-huset. Ib Hersom Hansen, Børge Aalborg, Knud Harwits og andre kendte lokale musikere har spillet op til bal.

Festerne har haft vidt forskelligt omfang og indhold. Således afholder klubben midsommerfest den 24. og 25. juni 1942, hvor

der blandt meget andet er oplog gennem byen og præsentation af klubbens stolte robold Dose-holdet, Topp-holdet og Arnold Schwartz.

Sakskøbing Roklub

Midsommerfest

paa Havnepladsen ved Baadehuset

Lørdag den 24. og Søndag den 25. Juni

Festen uddeler Lørdag 20.15 af Tivoli-gæster Otto Petersen

Tømmer Tømmer Tømmer Tømmer	Pinse-Pæle og Rosinbælt Røgning, undervejs Falskvinde og Bill Gammelhedsfest - Gammelhedsfest Lydbaladej - Skovbund - Fløjtskab Forsympol - Kælderspise - Kælderspise	Skovbund Nytår Hedebøllefest
Bålplads A1 14.30 Kl. 16.00	Stort Røeroptog gennem byen Løgen og Rosinbælt De gamle, nordiske Mestre Drøm-Rømer - Topp-Rømer - mægtig koncert	Bålplads A2 15.30 Drøm-Rømer Hedebøllefest
Lørdag Kl. 18.30 Bålpladsen Hedebøllefest	Vildmarkskælderen nyvært Opfindsladen "Drøm-Rømer" og Rosinbælt "Drøm-Rømer" og Rosinbælt "Drøm-Rømer" og Rosinbælt	Gammelhedsfest Kl. 18.30 Hedebøllefest

Lørdag og Søndag Kl. 12.00. Døren åbner ved midtporten ved 180 Fersmølle
Præsenteret ved en række lokale firmaer

HobbySwingers

Plakat midsommerfest

Der har også været år med konkurrencer i skydning, det muntere kækken, tombola, slå et øm i et bræt, flædebolle - katapult og meget andet. Ved særlige festlige lejligheder har byens tamburkorps spillet,

I de senere år har vi normalt kun haft diskotek med mindre Sankt Hansaften er faldet på en fredag eller lørdag.

Revyerne

Som tidligere nævnt er der blevet holdt mange store fester i roklubregi og en af de mere spændende var en årrække med roklubrevyer.

Herunder beretter Jytte og Herve Mortensen om deres oplevelser med revyerne som henholdsvis skuespiller og kulissemaler.

En beretning om Salakselsing Roklubs Revyer fra 1955 til 1965 v/ Jytte Mortensen

Den første "spæde" start på de legendæriske "Roklubrevyer" i 1955 var faktisk en amatørkonkurrence, som blev benævnt Gaglevognen. Jeg stillede op og sang bakkesangervisen "I den gamle Pavillon". Det foregik på Hotel Salakselsing.

Den begivenhed førte til, at Roklubben samlede et revyhold, og i 1956 opførtes den første revy kaldet "Stjerneskudskabaret". Karl Petersen og Marius Rasmussen var uforglemmelige som "To sode Engle" med har overkrop og hvide papvinger.

Karl og Marius som engle

Fem unge piger dannede kor med stjerneskud i hænderne

Stjerneskudspigerne - Lena Olsen, Anni Jensen, Birgit Rasmussen, "Mudi" Jensen og Agneta Jensen

Jeg havde også et par numre. Musik og instruktion stod Knud Harwils og Ib Hersom Hansen for.

Det var ret primitivt. Der var ikke ret meget med kulisser og udstyr, men vi havde det sjovt, og det trak også fulde huse. Alle prøver foregik på Hotel Salakselsing, og tit i en uopvarmet sal.

I 1958 kaldte vi revyen for "Humørparaden", og der kom efterhånden flere aktører med, bl. a. Erik Sandfeld, som havde en prægtfuld stemme.

Så vi kaerede os ud i operetlepotpourrier og andre større numre. Vi skrev som regel de forskellige numre og sketchs hjem fra et bureau, men efterhånden fik vi lokale til at skrive numrene.

Det skulle helst være lokalstof, hvor byens borgere fik et lille "hip".

Vores daværende skatteinsekter Børge Larsen blev meget skuffet, hvis han ikke blev nævnt i årets revy.

Eva Johannsen, som var formand for Roklubben i en årrække, var en af hovedkræfterne bag revyerne. Hun fik, sammen med undertegnede og flere andre ideer til revyen og skrev mange tekster.

Gittie Dahlmann

Vi samlede i oktober måned i roklubbens klublokaler, for at få ideer. Det kunne set håblos ud i starten, men det blev hvert år til en revy, som blev opført i februar-marts. Det var nogen Sakskøbing borgere så frem til. Vi opførte revyen fem gange for fulde huse.

Det var en sjov tid. At det blev så stor en succes, kan måske skyldes, at det endnu ikke var almindeligt med Gernsyn i "De små Hjem".

Hvert år fik revyen en ny titel. Jeg kan nævne "Humørraketen", "Vinter-show", "Påen igen" "Ta' den med "RO"" og "Roklubbens Åreblad".

Fra nummeret "Du skal lytte" hvor Frelsens Hær sangkor består af Marius Rasmussen, Helen Pipper, Jytte Mørnensen, Karl Petersen, Inge Grethe Mørnensen og Ama Nielsen

Der blev indlagt større scenerier i revyrene, såsom "Cirkus Fidusia", "Wild West" og "Sømands-polpourrier".

Den hvide klown Marius Rasmussen og kossak Leif Kristiansen med et "stuuri" nummer

Det blev til 10 år i alt med roklub-revyer. Den sidste, som blev opført i 1965, kaldte vi "Revy-kavalkade".

Et spændende kapitel i roklubbens historie var slut. Jeg tror at byens borgere, og ikke mindst os som deltog i revyerne, vil mindes den tid med glæde.

En beretning om Kulissemaling i Sakskøbing - Revyerne v/ Herve Mortensen

Jeg var sammen med Leif Kristiansen kulissmaler ved samtlige roklubrevyer fra 1956 til 1965.

Jeg havde i et par år malet kulisser til årets skolekomedie. Der havde jeg arbejdet selvstændigt, så nu skulle vi samarbejde om sætstykker og kulisser. Det var ikke altid Leif og jeg var enige.

Han var uddannet dekoratør, og jeg var bare "formningslærer", men vi fandt hver vores måde at gøre tingene på, og det endte alud med et godt resultat.

Selve produktionen foregik rundt omkring i de forskellige sale på Hotel Sakskøbing.

Tit var del vanskeligt på grund af arrangementer på Hotellet. Fru hotelejer Jensen var meget interesseret og hjælpsom. Når premieren på revyen nærmede sig var vi tit i sidste øjeblik. Jeg husker, at hun egenhændigt vaskede det store gamle scenegulv i de sidste timer inden forestillingen.

Kulisserne blev malet på store stykker papir, som så siden blev rullet op på rundstokke så de fungerede som "rullegardiner". Vi var så heldige at have en væmrer i roklubbens bestyrelse - Erik Thorsen, og han hjalp med montering og ophængning på scenen.

Herve Mortensen og Erik Thorsen er ved at sætte publikum i Cirkus Fidusia på plads

Af større dekorationer kan nævnes: Skibsdæk m/mast og rigning, et parisisk gademiljø. Det var Leif der var mester for disse store scenerier. I den forbindelse kan nævnes denne udtalelse fra Leif: "Nu laver jeg interiøret, så kan du male "de uartige piger".

Skulle vi lave Wild West Show, skulle der naturligvis også en prærievogn til. Selv ei bål kom til (godt nok ikke med åben ild). Der blev bygget en hel cirkusmanege op med ulskuere og portal med "Cirkus Fidusia" malet på.

Der var næsten ingen ende på ideerne, når vi gik i gang.

Det var et stort hold, der var i gang, når scenen skulle gøres klar. Der var lys der skulle placeres, og der blev syet store scenelepper i forskellige farver. Det stod Jes Johannsen for. Sminkningen af aktørerne var i gode hænder. Det var igennem alle årene Birgit og Mogens Balch Petersen, der sørgede for det.

Den sidste forestilling kaldte vi "Revykavalkade". Det blev vel nok det mest avancerede, vi endnu havde lavet. Som nævnt var det ofte i sidste øjeblik, at kulisser og sætstykker blev fremstillet.

Et eksempel var, da Jytte sang "Maren kommer til staden". I indslaget skulle bruges en ko. Den blev hurtigt skåret ud og malet, og blev så skubbet ind på scenen under selve nummeret.

Koen Maren, der lige nu er komme på plads mens Jytte Mortensen synger

Et år havde vi "Farinelli". Leif fik den ide, at Erik Sandfeld skulle "gå planken ud" mens han på mesterglig vis sang. Hvad gør man så?

Man bygger en skibadel op, hvorfra man lægger en planke ud. Det viste sig bare, at det arrangement ikke var så gennemtenkt. Der måtte to mænd til at holde på planken. Så det lykkedes, uden at Sandfeld endte i "orquestergraven".

Det kunne også ske, at Leif og jeg måtte træde til som statister. Jeg skulle agere araber i et østerlandsak milje under vejende palmer, og Leif "spillede" "stærk mand" i "Cirkus Fidusia".

Et af de sjoveste og mest originale numre, var kropsmaling. Leif havde i en avis set, at man kunne male ansigt på overkroppen af en person.

Det krævede, at der blev fremstillet en hovedbeklædning, som dækkede hoved og skulder og en specialayet dragt til det nederste af personen. Der var fem personer, som fik malet ansigt på ryggen. Når disse personer bevægede armene, gav det en god virkning. Dog fik én af personerne malet ansigt på maven, således at munden blev malet omkring navlen. Vedkommende kunne så bevæge maven, så det så ud som om han fløjtede. Alle personerne var hanken. Leif havde ellers en ide, om at det skulle være hunkøn, og at vi skulle male

på "brygalsden", men der satte vi grænsen. Vi to malere havde "sommerfugle i maven" første gang vi fremstillede det, men det blev en succes.

Herve og Leif maler ansigter på kroppe

Denne artikel kan passende afsluttes med en lille bemærkning. Når vi efter sidste revyafsten, skulle hørne kulisser og sætstykker, fandt vi små noter som Karl Petersen havde sat op. Han havde til svært ved at huske sine replikker.

AK, ja sådan var det!!!

Og så var der fest bagefter!

Selvfølgelig skulle revysucceserne fejres. Efter veloverstået opvarmen på hotellet blev alle involverede inviteret til fest i ro-klubbens lokaler med et eller andet tema.

Det kunne følge op på revytemaet eksempelvis Pariserfest, men det kunne også være, at temaet var "vi mødes i kramlegår-

den". Her opfordredes alle til at møde ud-klædt i børnetøj mellem 0 - 7 år. Et andet tema var karneval.

Billeder fra karnevalet tyder på, at alle murede sig og slappede af oven på udforderingerne på de økra brædder.

Kanindåb

Som ny roer bliver man kaldt kanin, og for at blive "rigtig" roer, skal man døbes af Kong Neptun og hans hjælpere. Det er en lidt barek tradition, som alle roklubber har og efterlever i større eller mindre omfang.

Der har været forskellige former for dåb. Nogle år blev vores ponton trukket ud i havnebassinet, så kaninerne ikke havde mulighed for rugt. De blev transporteret derud i båd. En érgang i 80'erne mente vi

ikke, at havnen var egnet til badning, så der blev opstillet et kar/badebassin, som dåben blev foretaget i.

De senere år har vi desværre ikke haft så mange kaniner. De der vil døbes ryger i havnen igen. Det har som regel været et tillebsstykke, når der var kanindåb i roklubben.

Æresmedlemmer

Klubben har ingen nulevende æresmedlemmer. I 1942 blev Chr. Dose og Otto Petersen udnævnt til æresmedlemmer. Dose var jo navnet, som virkelig gjorde Saxkjøbing Roklub kendt på kaproningsbanerne, og han var også klubbens formand i næsten 25 år.

Redaktør Otto Petersen var næstformand i mange år, formand et enkelt og manden bag opførelsen af klubhuset.

Herudover var Gunnar Nu Hansen og Erik Rasmussen æresmedlemmer i Saxkjøbing Roklub. Hvorfor Gunner Nu Hansen blev udnævnt til æresmedlem vides ikke, men måske fordi han var en kendt journalist, elskede sport og havde lavet en spændende radioudsendelse om roklubben.

Erik Rasmussen har haft mange job i klubben bl.a. materialforvalter, del var jo godt med en lagmand og hjælp fra firmaets ansatte. Erik var også formand i to omgange - i alt 7 år.

Han var altid parat til at hjælpe sin gamle klub med en økonomisk hilsen, lån af bil eller andet.

Erik Rasmussen overrækker spidsen fra en af klubbens gamle bæde til formand Eva Johannsen

←
Holger Knudsen, borgmester Peder Kirkegaard og Gunnar Nu Hansen

Dagligdagen

Dagligdagen i klubben har selvfølgelig ændret sig meget radikalt gennem de 100 år.

Hvis vi skal supplere det billede, der tidligere er givet af klubbens dagligdag ved starten, med et billede af nutidens roklub, er historien om 6 friske, ældre herrer der mødes til morgenroning et godt eksempel.

De mødes kl. 06.30 5 dage om ugen, hele året. Mellem standerstrygning og standerhejning er roningen udskiftet med en time i romaskinerne. Faktisk er historien om vores nuværende morgenroere en sjov historie.

Anders Lolle fyldte 80 år i 2004 og fortæller til Lolland Falsters Folketidende: "Vi

begyndte at ro for 4 år siden. Vi plejede at mødes som morgenvandrere i halten, men efter 10 år i saunaen, syntes vi, at det var nok og ville prøve noget nyt. Nu ror hver morgen og fra 2003 afsluttes roturen med en dukkert fra badebroen."

Morgenroerne har lavet deres egen lille forening, som hedder FUP (Foreningen af Unge Pensionister). FUP'erne har gang i mange andre ting såsom skydning og biljard mv.

Tirsdag og torsdag efterneden møder klubbens øvrige roere for at tage en tur på fjorden, gerne til det "store samærke" ved Stenaør, som er klubbens grænse for daglig roning. Det giver en tur på ca. 12 km, en god tur for en aftenroning.

Havnens udvikling

Fra trafikhavn med mange anløb og virksomheder på havnen til bollgområde, men i mange af årene med rodkubbens klubhus som en markant og bevaringsværdig del af havnenmiljøet.

Já faktisk har den nuværende udformning af havnen og rodkubbens gamle klubhus vokset og udviklet sig sammen. Det er lavet en udviklingsplan, tillæg til Kommun-

Mange indbrud – pokaler stjålet

Klubhuset ligger i den vestlige del af havnen og lidt for sig selv. Desværre har der gennem årene været nogen, som synes, at det var for let og alt for fristende, at bryde en dør eller et vindue op og stjæle forskellige ting.

Det er meget frustrerende at møde en ødeleggt dør og et gennemrodet klublokale, men det værste syn mædte os en dag, hvor samtlige sølvpokaler var stjålet.

neplanen og forskellige lokalplaner for havneområdet.

Det er spændende hvad det kan udvikle sig til. Der er godkendt en placering af 8 husbåde i 2-millioner kroners klassen. Om det kan lykkes for Søskskøbing Havn at tiltrække et så købsterkt publikum er svært at vide.

Et er dog sikkert en spusning eller anden forbedring af kajanlæggene, vil være nødvendigt og et stort plus.

Det var også planlagt, at der skulle bygges et multihus i tilknytning til en ny roklub. Multidelen skulle indeholde mødelokaler for en række af de andre foreninger, som holder til på havnen og en multisal på 1. etage med balkon og flot udsigt over fjorden og havnen.

Desværre droppede Søskskøbing Kommune projektet af økonomiske grunde. Nu skal rodkubben så til at bygge selv – formentlig på samme sted, som den gamle klub lå.

Dermed var en stor del af klubbens synlige historie væk. Heldigvis blev en del af pokalerne fundet igen, og vi fik mulighed for at købe dem tilbage af forsikringssummen.

Desværre ødelagde branden i 2004 også de tilbageværende gamle pokaler og de nyere ting, som var vundet til klubben.

Træning - vinter og sommer

(svømming, gymnastik, ergometer, vægte, 6 gange/uge)

For at kunne klare sig godt på kaproningsbanerne kræver det træning, træning og efter træning. Det er ikke sikker, at de gamle roere trænede lige så meget, som det kræver at ro på eliteplan i år 2005.

Men det er sikker, at der er blevet lagt kæmper i at dygtiggøre sig, også teknisk. Træning på vandet med ledssagebåd er en naturlig ting nu, men i gamle dage fulgte træneren sit mandskab fra cyklen på fjordstien til Malling-vænge.

Da Sakskøbing Idrætsbad blev overdækket fik klubben mulighed for at få en ugenlig træningsstunde i svømmehallen i vinterhalvåret. Ligesom det mange år er blevet til gymnastik og træning i gymnastiksalen på Rørbæk Skole.

Klaus er med mor Lisbeth i klubben og prøver romaskinen

En ting var al træne styrke, det kunne ske med vægte og lignende, en anden ting var al træne roeknik samtidig med styrken. For at hjælpe på det blev romaskinen konstrueret.

Senere har man udviklet nogle meget bedre ergometre. Klubben har heldigvis haft mulighed for at købe 5 nye Concept II romaskiner, så det er bare med at gå i gang.

Indendørs-roning skabte historie

Den 12. december 1992 arrangerede Sækjabing Roklub åbne Lolland-Falster mesterskaber i ergometerroning. Af avisens fremgårt: "Jeg kan ikke. Klagende og prutende tøger han sig til det knaldrøde hoved. Højner sig ned og lader det hvile mellem benene.

Roerne gav alt, hvad de havde i sig, da Sækjabing Roklub i hårdags afviklede mesterskaber i indendørs-roning i Rørboe Skoles gymnastiksal. Det var første indendørs regatta herhjemme, og dermed var de 41 roere i 14 klasser med til at skrive Danmarkshistorie. Vi arbejder hårdt for, at det skulle blive her. Og i dag har stævnet været en sådan succes, at vi nu fast skal stå for en regatta i Sakskøbing.

Datoen for næste år er allerede fastlagt til den 11. december, fortalte formanden for Sækjabing Roklub Henning Jensen.

Svedigt pandehår og røde kinder prægede roerne i romaskinerne. Her gjaldt det nemlig om at ro en bestemt distance på den hurtigste tid. Fordelen ved maskinerne er, at selvom roerne deltager i konkurrence, så kæmper de samtidig med sig selv.

Maskinen mäter hele tiden hvor meget, de præsterer, mens de selv følger resultalet, forklarer Henning Jensen. Indendørs-roningen holder roerne i gang udenfor den almindelige roseson på vandet."

Der bliver nu "trukket" i drenge, såvel sommer som vinter. En deltager i Ergometertævnel i Sakskøbing

Henning havde fået lavet en aftale med TV2Øst, således at finalen mellem 3 dygtige junior 18-roere blev roet direkte for åben skærm om mandagen. Her dystede Henrik Jensen, Sakskøbing, Claus Olsen, Maribo og Kim Pedersen fra Nykøbing F.

Traditionen er forsat med enkelte undtagelser lige siden. Arrangementet er flyttet til Sakskøbing Skole, som jo har to sammenhængende gymnastiksaler. Det giver bedre pladsforhold.

Teknikken har også ændret sig, så nu omdannes rotager via en computer til et billede, som vises på TV-skærme eller stor-skærm. Her kan alle følge roernes placering og tider. Der bliver ikke svært mindre eller gået mindre til sagen. Alle roer det bedste de har lært.

Bruddet – Røføreningen Fjorden starter i 1991

Den store aktivitet på kaproningabænene og de mange ungdomsroere kostede mange penge. En meget aktiv del af klubben kaldet SKU – Saxkjøbing Roklubs Kapronings Udvalg stod for indkøb, bestilling af transport m.v. I 1989 var udgiften til driften af kaproningsafdelingen godt 36.000 kr. og årets resultat blev et underskud på 20.000 kr.

Der var stor uenighed om ambitionsniveau og hvordan man kunne få de økonomiske ender til at nå sammen. Det blev uholdbart i længden og førte til, at klubben afbrød samarbejdet med traæneren.

Roklubbens nuværende formand, Svend Rykær holder dåbstale, foran de to container, som midlertidig erstater bådhallen.

En række forældre til de mange ungdomsroere og andre stod helt usørstændende overfor dette brud.

I marts 1991 blev der dannet en ny roklub med klubfaciliteter i en af magasinbygningerne ved havnen i Oreby.

Det var sorgeligt, men færti faktisk til, at der de første år efter bruddet var næsten dobbelt så mange, som dyrkede roning i Saxkjøbing.

Gejsten kunne desværende ikke holde hverken for Røføreningen Fjorden eller Saxkjøbing Roklub, som begge oplevede en dølende interesse for roning. Når vi inviterede de unge til at deltage i sommerskole, så var der ikke tilmeldinger nok, til at gennemføre aktiviteten osv.

Vi begyndte at samarbejde og besøge hinanden til roaftener. Der var også sonderinger i gang om en mulig sammensmeltning, og hvilke betingelse der skulle til for at det kunne blive en realitet. I marts 2004 besluttede Fjorden at lukke og slukke og sælge deres både og opsig lejemulitet hos Oreby Gods.

Det må vel siges at være lidt af et paradox, at Saxkjøbing Roklubs hus brændte samme år.

Et af stridspunkterne i sammenlægningsforhandlingerne havde netop været, hvor en eventuel fusioneret klub skulle bo, uden af nogen af parterne følte sig på fremmed grund.

Tanker og tendenser om trænergerningen

Af Henning Jensen

I starten af halvsemsåret skete der en del omvälvninger i klubben, hvilket også satte sine spor i trænergerningen.

Efter en periode, hvor Søren Johannsen havde virket som træner for kaproerne i klubben, stod klubben og mangede en træner. Da jeg var den, der havde største erfaring med kaproning, var det naturligt for mig at kæmpe for at klubben forsæt kunne opnå fine resultaterude på kaproningsbanerne.

Nordisk mesterskab – Marlene Jensen fra SR står til højre for daværende formand for DPJR

Bestyrelsen besluttede derfor at indgå en aftale med en af de etablerede roere i Team Danmarks træningscenter i Maribo om at komme en gang eller to om ugen for at hjælpe med træningen.

Denne aftale beled, at jeg fik mulighed for løbende at få sparring. Samtidig gennemførte jeg trænerkurser under Dansk Idræts Forbund og Dansk Forening for

Rosport, sådan at min træneruddannelse blev afslørt. Derudover deltog jeg i samtlige træningssamlinger i Team Danmarks Træningscenter i Maribo.

På dette tidspunkt var mine børn, Henrik og Marlene, også tilknyttet Træningscentret. Hans Chr. Andersen var også træner i klubben denne periode, lige som hans børn, Mads og Rasmus, ligeledes var aktive kaproere.

Henrik Jensen – klubbens verdensmester (U23) – i letvægtsdobbeltfirer

Team Danmarks træningscenter i Maribo var etableret for, at roere fra Sjælland, Lolland-Falster og Fyn kunne samles og i sællesskab forbedre roningen på tværs af klubberne, hvilket på længere sigt skulle skabe basis for udtagelse til Det Danske Landshold.

Træningscenteret var det sted, hvor Hans Chr. Andersen og jeg hentede størst trænerfaring, og som vi førte videre til klubben. I begyndelsen var fokus på vores roere med to årer - altså i scullerbåde. Vi havde single- og dobbeltsculler samt en dobbeltfirer med styrmand i klubben.

Singlescullerne var alle glasfiberbåde og dermed ikke rigtige kaproningsbåde, hvilket var et stort problem, da vores roere skulle konkurrere mod roere fra store klubber med rigtige kaproningsbåde af kulfiber eller træ. Vi fik derfor byttet to af vores glasfiberbåde til en træsculler fra Nysted Roklub. Samtidig fik vi i stande at få par af de gamle træscullere, så vi nu havde rimelige både til de kaproere, vi havde i klubben.

Jeg husker, at der var klubber, der bestemt ikke ønskede at deltage i Træningscentrets aktiviteter, da de mente, at deres egen rostil og træningsmetode var den rigtige. Dette resulterede for eksempel i, at der ved et uddagelsesløb under en Søro regatta i 1992 var et otterløb med deltagelse af Træningscenteret og så et hold sammenstaat af roere fra bl.a. fra NS Roklub og Røforenningen Fjorden. Den vindende båd skulle repræsentere Danmark ved de Nordiske mesterskaber i Norge.

De var ganske lige de første 500 meter. Spændingen og det tætte løb blev holdt ned ad banen, men da der manglede cirka 250 meter trak centerbåden fra og vandt både løbet og uddagelsen. Ved deltagelsen ved de Nordiske Mesterskaber i Norge vandt klubben guld ved Henrik Jensen.

Marlene Jensen, deltager i VM, nordisk mester og meget mere

I båden sad også roere fra Nykøbing F. Roklub og styrmanden var den nuværende træner Jens Grambo. Det var ved denne lejlighed til Team Danmarks Træningscenter fik bevist, at deres opbygning og ideer var gavnlige for kaproningen i Danmark.

Små klubber som vores, havde nu mulighed for at få deres roere med på holdbåde, selvom klubben ikke havde roere eller både nok.

Dette har klubben fået glæde af ved flere lejligheder: Marlene Jensen blev Nordisk Mester i dobbeltfirer uden styrmand og nr. 4 ved VM for juniorer i 2- i 1994.

Martin Nielsen blev ligeledes Nordisk Mester i dobbeltfirer uden styrmand i 1996. Martin vandt senere guld ved junior VM. Henrik Jensen blev senere verdensmester

i letvægtadobbeltfører i Paris, da han var U23 roer.

Klubben opnåede flere fremragende resultater i halvfemserne - både på vand og land. Mads Andersen og Hans lillebror Rasmus blev for eksempel danske mestre i dobbeltsculler og Marlene Jensen ved Inddørs DM.

Martin Nielsen – en talentfuld ung roer der bl.a. har vundet NM i

Hans Chr. Andersen og familien valgte senere at skifte til Maribo roklub, så det var som medlem i Maribo, at Mads Andersen fejrede de første triumfer i dobbeltfører.

I slutningen af halvfemserne var der en lille skare af kaproere tilbage i klubben, men ud af flere indlysende talenter, var Martin Nielsen dog den mest løjfældende. Han vandt særlig mange løb.

Samtidig blev det en større og større opgave at være trener, idet roerne ikke havde mulighed for at træne på samme tid - i hvert fald på vandet. Det blev mere og mere tidskrevende - især om sommeren, hvor der blev trænet op til 14 træningspas om ugen, og hvor det var nødvendigt, at jeg var med ude som trener mindst 8 gange. Ja, jeg har da også fået diplom for flest kilometer i motorbåd i Søskøbing Roklub!

De senere år har der været enkelte oplagte talenter, der har mistet lysten - sommertid fordi det har været sparsomt med andre roere og træning. Alligevel har klubben opnået mange flotte resultater ved Begynderkaproningen i Sorø, Maribo Regattaen, samt ved forskellige regattaer i Danmark - Tyskland - Sverige - Norge. Det er alle de fine resultater og oplevelser, der får en ulønnet trener til at synes, at det er umagen og de brugte timer værd.

Jeg har et håb om, at den lokale kaproning igen vil blomstre. Der bliver også brugt meget tid på at tænke tanker om at få flere unge roere til at melde sig ind i klubben, men det er svært. Det er jo et velkendt problem i alle sportsklubber at de unge zapper rundt imellem de mange tilbud.

Men forhåbentlig lykkes det en dag - forhåbentlig er der nogle unge mennesker, der er parate til at give den en skalle så Søskøbing Roklub igen kan komme øverst på skamlen ved regattaer og hente nye medaljer og pokaler hjem til vores tomme skabe.

De næste 100 år

Vi står her på 100 års dagen for roklubbenes stiftelse næsten i samme situation som dengang klubben blev startet - intet klubhus og næsten ingen både.

Vi har kun to containere, som bådehal og en 2 åres inrigger, 2 dobbeltscullere samt 3 kajakker.

Denne situation er en følge af branden i september 2004, hvor vi mistede alt.

Og, så er alt alligevel anderledes. Vi er rigtig mange erfaringer rigere både omkring de fysiske og tekniske krav til et nyt klubhus.

Vi har forhåbentlig også en formidlingssum, som muliggør at vi kan få bygget det optimale nye samlingspunkt for klubbenes nuværende medlemmer, og forhåbentlig også kunne vække nysgerrigheden for en masse af kommunens borgere unge som ældre.

Det er nemlig vigtigt, at vi både får bygget et hus, der kan fungere i hverdagen med alle moderne bekvemmeligheder, men at huset også får lidt af det gamle hus' sjæl med.

Legenden om fugl Phoenix (Phoenic) har man kendt i drusinder. Førle-fuglen, er en overnaturlig skabning. Men når den har gennemlevet en livsperiode, bygger den sii eget høghal og kaster sig ind den der, genfades den og stiger op fra asken.

Vi står ved en milepæl. Nu har vi set tilbage på 100 år på godt og ondt - heldigvis mest godt.

Nu skal vi se frem og prøve at lave et tilbud, som bygger på nogle af de rigtig mange gode erfaringer og gøre chance til at leve noget nyt, som er unikt og vil kunne bringe Saxkjæbing Roklub godt ind i fremtiden.

Vi har jo samtidig den udfordring, at vi skal til at begå os i en ny kommune, nemlig Guldborgsund Kommune, som vil have 3 andre roklubber og et meget stort antal andre tilbud - idrætsforeninger, spejder, fitness m.v.

Der er altså udfordringer nok at tage op. Lad os som første skridt få bygget vores nye hus.

Så til jer som skal skrive det næste jubileumsbog - om 50 år - husk at berette om den gang i år 2005, da Saxkjæbing Roklub genopstod af asken, som fugl Phoenix.

Et stemningsbillede fra en kaproning i Søskøbing Havn den 6. oktober 1986

